

Tilsyns- rapport 2022

Haraldsgården

Faglig dialog gennemført: 01-06-2022

Tilsyn afsluttet: 29-06-2022

Tilsyn gennemført af: Rosa Astrup

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

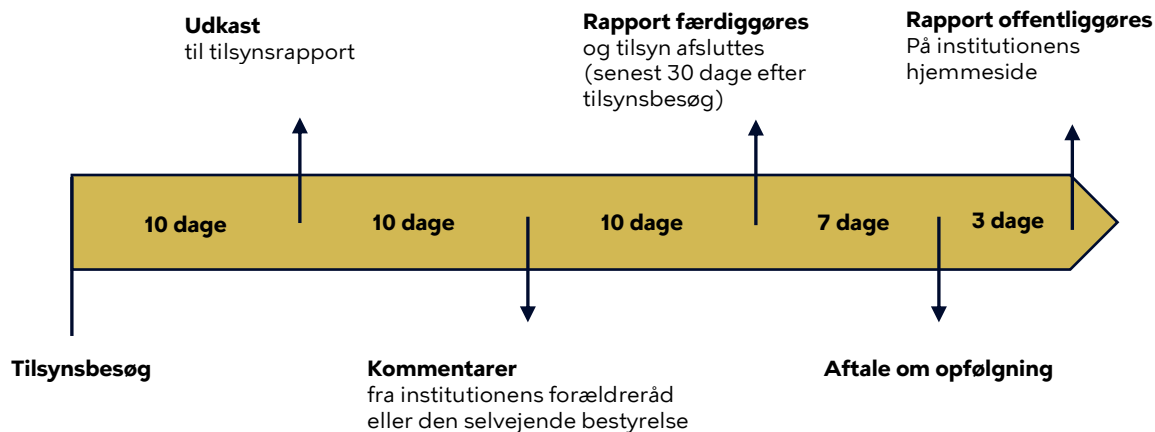
Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Et tilsyn består af:

- Løbende tilsyn via de pædagogiske konsulents samarbejde i dagligdagen med dag- og fritidstilbud samt ét årligt tilsynsbesøg, hvor det daglige arbejde med børnene observeres af en pædagogisk konsulent.¹
- Et dialogmøde med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer fra tilsynsbesøg, og på dialogen med medarbejdere, leder og forældrerepræsentanter.

Den færdige rapport skal afsluttes senest 30 dage efter tilsynsbesøget og offentliggøres på institutionens hjemmeside.

Tidsplan for et pædagogisk tilsyn

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået "Vedligehold indsats" i alle pejlemærker, øges kadencen for det ordinære tilsynsbesøg til to år. Her gennemføres i stedet et light-tilsyn i form af en vedligeholdelsesdialog, men uden observationer.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er den pædagogiske konsulent, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Seks pejlemærker for kvalitet

Tilsynet tager udgangspunkt i Københavns Kommunes seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet og sikrer, at alle love og regler for institutioner overholdes:

1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag
2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle
3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog
4. Forældresamarbejde - forældrepartnerskab
5. Sammenhæng – også i overgange
6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis Indledning

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsynsbesøg i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens kommentarer til tilsynsrapporten. Kommentarerne er udarbejdet i institutionens forældreråd, hvis institutionen er en del af en klynge, eller i bestyrelsen, hvis institutionen er selvejende.

Vurderinger i tilsynsrapporten

Det daglige arbejde i institutionen vurderes i forhold til de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, dag- og fritidstilbud arbejder ud fra i Københavns Kommune.

For hvert pejlemærke vurderer den pædagogiske konsulent arbejdet i institutionen og placerer indsatsen i en af de tre kategorier nedenfor.

Vedligehold indsats Anerkendelse af institutionens arbejde	Tilpas indsats Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde	Ny indsats Anmærkninger til institutionens arbejde og krav om nye tiltag
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. • Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. • Konsulenten kommer med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder ikke bevidst med pejlemærket. • Dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis på alle områder. • Institutionen skal sætte gang i nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. • Konsulenten kommer med anbefalinger til nye indsatser. • Der er faste krav til opfølgning og evaluering

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen. Er du forælder i institutionen, vil der i løbet af året blive afholdt et forældremøde, hvor rapporten præsenteres og drøftes.

Du kan læse mere om, hvordan Københavns Kommunes institutioner arbejder med pædagogisk kvalitet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

Tilsynsvurderinger for nuværende og sidste tilsynsår

	Sociale relationer	Inklusion og fællesskab	Sprog-indsatsen	Forældre-samarbejde	Sammenhæng	Krav om refleksion og metodisk systematik
2022	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats
2021	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats

Generelle bemærkninger

Her kan konsulenten ved behov angive informationer om institutionen, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Deltagere i dialogen: AMR-pædagog i basisteam, AMR-pædagog i vuggestuen, MED-repræsentant pædagog i vuggestuen, pædagog i minihaven, afdelingsleder i minihaven, afdelingsleder i børnehaven og basis, afdelingsleder i vuggestuen, forældrerepræsentant for institutions- og forældrebestyrelsen, institutionsleder, pædagogisk konsulent. konsulent fra tilsynsenheden. Haraldaldsgården var udtrukket til, at tilsynsenheden var med på tilsyn.

Pejlemærke 1: Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

“Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes det, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at der arbejdes målrettet med sociale relationer, så det ses tydeligt i børnenes dagligdag, i praksis. Der observeres positivt relationsarbejde, hvor det ses, at det enkelte barn mødes omsorgsfuldt i trygge læringsmiljøer af lyttende og anerkendende medarbejdere. Personalet i dialogen kan med konkrete eksempler og refleksioner redegøre for et fælles fagligt fundament for relationsarbejdet, som særligt tager udgangspunkt i grundprincipperne fra Marte Meo, og hvordan der i praksis arbejdes med pejlemærket. På disse baggrunde, vurderes Haraldsgården i vedligehold indsats.

Observationerne tegner et samlet billede af personale, der udmønter omsorgspædagogik af høj kvalitet, hvilket ses ved nærværende og omsorgsfuldt pædagogisk personale, der italesætter, spejler og hjælper børnene med at sætte ord på følelser, intentioner og handlinger. I dialogen drøftede vi konkrete observationer, der viser at personalets handlinger i interaktion med børnene, viser en høj grad af relationskompetence. I praksis ses dette ved, at personalet i praksis går fysisk ned i børnehøjde og har positiv ansigt-til-ansigt kontakt med børnene, samtidig med at der ses en fælles opmærksomhed om et fælles tredje i mindre grupper, hvor det ses, at personalet er lyttende, har fokus på turtagning i kommunikationen, er opmærksomme på børnenes egne initiativer og taler med børnene om deres oplevelser og ideer. Det observeres, at denne tilgang til børnene skaber gode betingelser for længerevarende positive samspil mellem børn-voksne og børnene imellem. Det træder særligt tydeligt frem i observationerne som en gennemgående måde at være i samspil med børnene på, at det pædagogiske personale møder børnene med smil, glad mimik og gestik, øjenkontakt og tæt positiv fysisk kontakt som kram, sidde på skødet, holde i hånd, i favn (vuggestuen) og positiv italesættelse.

Det går som en rød tråd på tværs af alle afdelinger, at der observeres positive mødeøjeblikke, hvor det ses, at personalet ser, følger, afstemmer og responderer relevant på børnenes små signaler, omsorgsbehov og initiativer. Således observeres ofte situationer, hvor personalet viser det enkelte barn, at de har forstået barnets udtryk, hvilket ses ved, at personalet sætter ord på og responderer på barnets handlinger i overensstemmelse med barnets udtryk. Som det fx ses, da et barn skubber til et andet barn, smiler og griner, og den voksne sætter sig ned på hug til børnene og i et roligt tonefald siger *“Hov, du ville lige sige hej til X”*, og hjælper begge børn med at sige hej til hinanden. Generelt observeres, at personalet lykkedes særligt godt med at få øje på børnenes følelser, intentioner og handlinger, spejle og sætte ord på disse. På baggrund af observationerne vurderes, at personalet ofte tilpasser sprog og handlinger til barnets udtryk, og løbende bekræfter barnets oplevelse. Som det fx ses da et barn bliver ked, at et andet barn tager barnets sovebamse *“X synes den er så fin og vil se den, det kan du ikke lide, det blev lige for meget at han tog den”* eller da et barn er træt og ked af det *“Jeg kan godt høre det, du er bare så træt, du skal sove, jeg hjælper dig”*.

Det er gennemgående for observationerne, at det pædagogiske personale er til rådighed og tilgængelige, hvis børn er kede af det, usikre, bange eller har behov for hjælp og omsorg. Som det fx ses i Natsværmere, hvor et barn med sit kropssprog viser, at barnet er træt før aftensmaden, barnet tilbydes at sidde og blive puttet af en pædagog, og pædagogen afstemmer med barnet, at barnet har brug for at hvile så der hentes tæppe og pude til barnet, så barnet omsorgsfuldt kan hvile, tæt på pædagogen.

Observationerne viser, at samværet mellem børn og pædagogisk personale bærer præg af interesse for børnene, og at det pædagogiske personale er imødekommende og lydhør overfor børnene. Fx ses det tydeligt, at personalet kan lide at være sammen med børnene, hvilket i praksis ses ved, at der observeres en varm og imødekommende stemning med en positiv grundtone, hvor børnene mødes med et roligt og inviterende toneleje. Det ses, at personalet med mimik og kropssprog udstråler glæde når et barn stolt viser noget frem eller siger noget fjollet eller fortæller personalet om sine oplevelser. I gennem observationsdagene høres flere sproglige udtalelser, der viser et fokus på, at børnene er betydningsfulde som fx "det er så dejligt at sidde ved siden af dig", og fokus på at lære at være i fællesskaber og vise omsorg for hinanden "pas på hinanden" "Kan du hjælpe X" "ikke skubbe så falder vores venner".

Særligt i basisgruppen, ses, at personalet er gode til at hjælpe børnene med følelsesregulering, som det fx ses i en kildeleg mellem en voksen og to børn, hvor den voksne med jævne mellemrum hjælper børnene med at stoppe op og mærke efter, hvorvidt de og det andet barn fortsat kan lide kildelegen, "hov, vi holder lige en pause og ser om X kan lide det". Ligesom der observeres flere eksempler, der viser at personalet har et godt kendskab til det enkelte barn, og hele tiden er et skridt foran i relationen, hvilket ses ved, at personalet kan se og handler i forhold til, hvornår et barn er i risiko for at komme i en udsat position, og fx har brug for guidning og et sceneskift, så der ikke opstår unødige og u hensigtsmæssige konflikter for barnet. Dette ses fx i frokosten, hvor et barn med sit kropssprog viser, at det er vanskeligt, at der ikke er det brød som barnet ønsker, og den voksne sammen med barnet går i Køkkenet, så de sammen får øje på, at der ikke er andet brød, hvorved barnet forbliver i en positiv relation og fællesskab omkring måltidet.

Observationerne viser, at det konsekvent med enkelte undtagelser ses, at personalets engagement og opmærksomhed er rettet mod børnene snarere end mod kollegaerne. Som drøftede i dialogen ses enkelte situationer i vuggestuen, hvor det pædagogiske personale i måltidssituationer taler med kollegaer om børnene, uden at inddrage børnene, fx hvordan børnenes morgen har været.

I dialogen beskrives, hvordan personalet arbejder systematisk med at sikre, at alle børn oplever positiv voksenkontakt, hvilket i praksis sker ved at der arbejdes i mindre børnegrupper, med fælles videndeling om, hvad de enkelte børn profiterer af, og primær pædagogordning på alle børn. Desuden gennemgås børnene løbende og systematisk på diverse møder og via TOPI. Videre beskrives, at Haraldsgården har ekstra opmærksomhed på, hvordan børn i udsatte positioner sikres positiv voksenkontakt på daglig basis, bl.a. Via små børnegrupper og legegrupper, hvor der er fokus på barnets styrker og interesser. Der laves handleplaner på børn i udsatte positioner. Handleplanerne følges løbende op, evalueres og justeres.

Det beskrives, at relationsarbejdet løbende evalueres på møder, via SMTTE og handleplaner.

Anbefaling

- Fortsæt det positive relationsarbejde med fokus på mindre børnegrupper, der ses, skaber gode betingelser for omsorg, nærvær, kommunikation og fælles opmærksomhed.
- Det anbefales, at der er endnu større opmærksomhed på, hvordan I via organiseringen af læringsmiljøerne på legepladsen (i vuggestuen og Minihaven) og i mikroovergangene til og fra aktivitet/leg, i garderoben, og til og fra måltiderne (vuggestuen og børnehaven) reflekterer over, hvordan I kan skabe endnu bedre betingelser for nærvær, fælles opmærksomhed og positive voksen-barn relationer, i disse situationer. Hvad kalder det på af børnegruppestørrelse og de personalets organisering i microovergangene?

Pejlemærket kan knyttes til det fælles pædagogiske grundlag i Den styrkede læreplan under barnesyn, dannelse, social udvikling og alsidig personlig udvikling.

Pejlemærke 2: Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

“Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes egne kulturfællesskaber er central”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Haraldsgården i forhold til vurderingskriterierne (jf. tilsynsrammen) har en god pædagogisk praksis, men det ses ikke tydeligt omsat i praksis på alle stuer, hen over hele dagen. Det er i læreplanen beskrevet, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner. I praksis ses flere situationer hvor der observeres positivt inklusionsarbejde, der skaber gode pædagogiske rammer og muligheder for børnenes deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne, bl.a. via det fælles tredje i mindre børnegrupper. De udslagsgivende parameter for vurderingen tilpas indsats, er at det vurderes, at der er forbedringspotentiale i forhold til, at nedenstående punkter ses tydeligere i praksis på tværs af stuerne:

- En yderlig kvalificering af, hvordan personalet systematisk via legen og de professionelle positioner, kan understøtte alle børns adgang til- og deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne på legepladsen.
- En yderlig kvalificering af og tilrettelæggelse af Micro overgangene til og fra formiddagsgrupperne, og til og fra måltidssituationerne, og i selve måltidssituationen, så disse situationer i højere grad bliver pædagogiske læringsmiljøer, hvor alle børn får erfaringer med- inddrages i og får deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgaver og rutiner.
- En yderlig kvalificering af læringsmiljøet på legepladsen (vuggestuen), og i Minihaven og børnehaven om eftermiddagen.
- Videreudvikling af det fysiske læringsmiljø, særligt med fokus på at tydeliggøre flere tematiserede legezoner og gøre klar til legen.

Inklusion, børnefællesskaber og legen: Dialogen og observationerne tegner et billede af, at der arbejdes systematisk med inklusion og fællesskaber som en integreret del af det pædagogiske arbejde. I dialogen drøftede vi flere konkrete observationer, hvor det ses, at personalet skaber rammerne for inkluderende læringsmiljøer qua det fælles tredje i mindre grupper. Særligt observeres det, at personalet lykkedes særlig godt med at bruge legen til at understøtte børnene i at øve legestrategier, få øje på hinanden, være i samspil med hinanden og guide børnene i turtagning. Det ses, at børnene profiterer af, at personalet er deltagende i og bidrager ind i legen, når legen er ved at gå i stå.

I de vokseninitierede formiddagsgrupper observeres, at samværet mellem børnene er præget af, at alle børn er med i større eller mindre børnefællesskaber med positive barn-barn relationer. På tværs af stuerne observeres overvejende lege og aktiviteter omkring et fælles tredje i små børnegrupper, hvor personalet skaber muligheder for, at alle børn har deltagelsesmuligheder i aktiviteter og lege,

på en positiv måde. Her over formiddagen ses en god balance mellem børne- og vokseninitierede lege/aktiviteter. Det ses, at personalet er engageret og aktive i at skabe inkluderende læringsmiljøer, hvor personalet aktivt bruger sig selv i aktiviteterne og legene, og bruger det fælles tredje til at skabe rum og rammer til, at børnene får øje på hinanden, får erfaringer med at byde ind i et fællesskab, danner fællesskaber og legerelationer. Herigennem ses, at personalet aktivt understøtter børnenes inklusion i sociale fællesskaber. Som det fx ses i en aktivitet, hvor en gruppe børn og én pædagog finder regnorme sammen. Alle børn på nær et barn graver ihærdigt sammen med pædagogen, mens det for et barn er svært at blive, hvor der graves. Barnet har fået rollen med at passe på spanden med regnorme, hvilket betyder at de andre børn med jævne mellemrum kommer over til barnet og er i samspil omkring regnormene, ligesom pædagogen hele tiden er opmærksom på barnet og fx italesætter "hvor er det godt, at du passer på regnormene".

Med udgangspunkt i konkrete observationer drøftede vi, at der ses flere gode eksempler på anvendelse af "en pædagogisk bagdør", hvor det ses, at personalet er opmærksomme på, at give børn i en udsat position, mulighed for at deltage på en anden måde, så barnet får deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Som det fx ses i basisgruppen hvor et barn sidder i sofaen, mens de øvrige børn spiser. Pædagogen går over til barnet, inviterer barnet med, som starter på skødet af pædagogen, og senere hen understøttes til at sidde ved siden af pædagogen og deltager i fællesskabet. Vi drøftede også et enkelt eksempel i en gruppe omkring sang og musik, hvor det ses, at et barn ligger og ser på aktiviteten, personalet inviterer barnet med, men får ikke i tilstrækkelig grad øje på barnets små initiativer, så barnet ender med at se på, uden at barnet understøttes ved at få andre deltagelsesmuligheder og dermed mulighed for deltagelse i fællesskabet.

Legepladsen: Som drøftede i dialogen ses fortsat en forbedring i forhold til, at personalet i vuggestuen (formiddagen) og minihaven (eftermiddagen) er fordelt på legepladsen, men at der fortsat er forbedringspotentiale i forhold til, at det bliver tydeligere, hvad børnene skal have ud af at være på legepladsen, og hvordan personalet kan understøtte børnene i at komme i leg og samspil med hinanden.

Observationer af børnehaven på legepladsen i tidrummet efter frokosten, viser at alle medarbejdere er aktive, og i leg og samspil med en gruppe børn, og har opmærksomheden rettet mod børnene. På baggrund af konkrete observationer drøftede vi, at observationerne i både børnehaven, minihaven og vuggestuen, viser, at det er uklart, hvilke medarbejdere, der har positionen i forhold til at sikre, at alle børn enten er i fordybelse eller "udforsker verden på egen hånd", har brug for omsorg eller støtte til at komme i leg/fællesskab. Det ses, at det får den betydning, at enkelte børn kommer i udsatte positioner, og hvor personalet kun af og til får øje på det.

Børn på en basisplads: Haraldsgården har fjorten basispladser. I dialogen beskrives, hvordan der systematisk arbejdes med særlige fokuserede udviklingsforløb og handleplaner for børn på en basisplads med det formål løbende at se hvorvidt de indsatser der iværksættes, skaber en progression for det enkelte barn. På observationsdagen ses flere praksiseksempler på, at personalet skaber deltagelses- og udviklingsmuligheder for børnene ved at møde det enkelte barn inde for nærmeste udviklingszone og bringe barnet ind i et fællesskab med udgangspunkt i det barnet, kan mestre. Det ses fx på legepladsen, hvor en pædagog hjælper et barn ind i en fangeleg med de øvrige børn, og trækker sig da barnet er tryk ved selv at deltage. Det observeres, at personalet forbereder børn forud for aktivitets-/sceneskift via mundtlige anvisninger. Det beskrives, at der arbejdes tæt sammen med områdets psykolog og tale-høre-konsulent omkring børnene på en basisplads.

Børnenes deltagelsesmuligheder og inddragelse i dagligdagens opgaver og rutiner:

Observationerne viser, at der i varierende grad er fokus på at inddrage børnene i dagligdagens rutiner og opgaver. Fx ses, at børn guides i og understøttes i selv at tage overtøj og sko på, da de skal på tur eller legeplads, børnene i Minihaven hjælper med at hente madrasser, dyner og rede senge, og i børnehaven rydder børnene op efter endt måltid.

Særligt i forhold til måltiderne, observeres store forskelle på børnenes deltagelsesmuligheder i forbindelse med selve måltidet, og i overgangene før og efter frokosten. På flere stuer/afdelinger ses, at det er det pædagogiske personale, der henter, mad, hagesmækker, henter service på vognen, dækker borde, øser mad op, hælder vand i kopper, smører madder, og rydder op efter endt måltid. Det får den betydning, at der opstår lange ventetid, hvor børn sidder ved bordene og venter, mens alle medarbejdere ordner praktiske ting og gør klar til måltidet. I dialogen drøftede vi, at der opstår en del uro, ventetid for børnene og medarbejdere, der på kryds og tværs samtidig rejser sig fra

bordene og ordner praktiske ting, uden at børnene inddrages eller der sættes en forudsigelig ramme for, hvad der skal ske. I dialogen beskrives, at man er bevidste om dette, og at man vil være mere opmærksomme på der fremadrettet.

Personalets organisering og positioner i microovergangene: I dialogen beskrives, at man siden tilsynet i 2021 har arbejdet med at forbedre Micro overgangene. Det observeres, at flere medarbejder afstemmer med hinanden, hvem der har hvilke positioner, men det ses ikke, at det sker i praksis som en forankret praksis. Det observeres, at der er skabt positive forbedringer i forhold til, hvordan personalet arbejder med at dele sig op i mindre grupper i forbindelse med mikroovergangene, særligt i Minihaven. Det ses, at denne organisering skaber rolige og glidende overgange, der skaber sammenhænge og forudsigelighed for børnene. I dialogen drøftede vi, at der generelt ses forbedringspotentiale i forhold til, at for stor børnegruppe kommer til at være i garderoben på samme tid (vuggestuen og børnehaven), hvilket ses medfører, at der opstår lange ventetider for nogle børn - for nogle børn 15 minutter med sko og overtøj på. I overgangen til og fra samlingen og frokosten i vuggestuen observeres på flere stuer, at de personaler afstemmer, hvilke medarbejdere der har, hvilke positioner, men at alle voksne alligevel bliver optaget af praksisrelaterede opgaver, uden børnene inddrages. Det ses, at det får den betydning, at der opstår meget ventetid for børnene.

Det fysiske læringsmiljø: Generelt observeres, at der på tværs af stuerne, er indrettet med rum i rummet i form af mindre tematiserede legezoner, der giver børnene adgang til forskellige legemuligheder som rolle-og forestillingsleg, parallellege, konstruktionsleg, genstandsrettet lege og mulighed for fysisk udfoldelse. Der ses en variation i antal og hvor tydeligt tematiserede legezonerne er, set fra et børneperspektiv. Særligt i vuggestuen ses få rum i rum og tematiserede legezoner. Det observeres, at børnene har adgang til størstedelen af legetøjet, som er placeret tilgængeligt i børnehøjde, men at der i vuggestuen også er placeret en del legetøj, uden for børnenes rækkevidde.

I dialogen drøftede vi, at der ses en variation i hvor tydeligt de tematiserede legezoner er indrettet, og hvorvidt der er gjort klar til legen på de forskellige stuer. Det er kun i basisgruppen, at det ses, at der fra morgenstunden er gjort klar til leg.

I dialogen drøftede vi, at der i vuggestuen er forbedringspotentiale i forhold til, at gøre klar til legen og indrette i flere tematiserede legezoner, der inviterer til leg. Og at der i børnehaven er forbedringspotentiale i forhold til at gøre klar til legen og et større fokus på legezoner med rollelege, børnene kender fra deres hverdag. Desuden bør der være opmærksomhed på, at det fysiske læringsmiljø på legepladsen i vuggestuen stiller store krav, til særligt de yngste børns legekompetencer og forestillingsevner, idet der fx er mangel på mindre tydelige legezoner, hvor det er tydeligt hvad man kan lege, og mangel på legetøj og rekvisitter, (på nær ved sandkassen, hvor der ses tilstrækkelige rekvisitter), der kan være med til at inspirere de børne- og vokseninitierede lege. I dialogen fortælles, at der er iværksat en plan for at indrettet legepladsen i flere tydelige og tematiserede legezoner, da man er bevidst om, at dette kan være med til at understøtte processen, som man er i gang med i forhold til at videreudvikle legepladspædagogikken. Haraldsgården har desuden en naturbase med bakker og flere legepladser med forskellige legemuligheder, fx gynger, klatrestativer, huler, boldbane, legehuse.

Anbefaling

Dette års anbefalinger, læner sig op ad sidste års anbefalinger, da det vurderes, at I er i proces med at arbejde med anbefalingerne, men at det endnu ikke ses, at anbefalingerne er blevet til hverdagshandlinger, der ses tilstrækkeligt tydeligt og afspejles som en forankret praksis.

Legepladspædagogik: Reflekter over, hvad den fælles røde tråd for Haraldsgården legepladspædagogik skal være:

- Hvordan ser god legepladspædagogik ud i Haraldsgården, hvis vi kommer i mål med vores pædagogiske intentioner? Hvilke læringsmiljøer skal tilrettelægges? Hvad skal personalet konkret gøre? Hvordan kan vi se det i praksis om tre, seks, ni og tolv måneder? Hvilke konkrete handlinger, skal vi se efter i praksis?

- Hvad skal børnene have ud af at være på legepladsen? (Formålet) Og, hvad kræver det af personalets positioner, organisering og de fysiske læringsmiljøer? Hvilke deltagelsesmuligheder skal børnene have?
- Hvad kan vi tilbyde børnene? Hvad ønsker vi at udvikle?
- Hvordan kan vi skabe en balance mellem børne- og vokseninitierede lege? Og hvad er personalets rolle?
- Hvordan sikrer vi, at alle børn oplever at være en del af børnefællesskaberne på legepladsen? (hvad skal vi være opmærksomme på?)
- Hvordan gør vi legepladsen til et sjovt, omsorgsfuldt og lærerigt uderum, for alle børn? • Hvad vil vi gerne se børnene og personalet gøre, hvis vi lykkes med vores intentioner?
- Reflekter og diskuter, hvordan det fysiske læringsmiljø på legepladsen skal være indrettet, med henblik på at give børn i alderen 0-6 år gode betingelser for at lege? Hvilket legetøj, rekvisitter og hvilke tematiserede legeområder skal være til rådighed? En mulighed kan være at lave legepladskasser, der kan tages frem i forhold til en konkret leg. Desuden anbefales det, at lave legemanuskripter på to-tre lege (med tilhørende remedier), som kan leges på legepladsen (se evt. bogen "Kom ind i legen - fælles legemanuskripter som pædagogisk metode") eller sprogforsker Pia Thomsen skema "Deltag i leg og lær sprog". Laminer evt. billeder af legepladskasserne og de konkrete lege og hæng på legepladsen, så børnene inddrages, inspireres og kan se, hvilke legemuligheder der er. Træk på jeres gode erfaringer, der ses i forhold til hvordan de professionelle bidrager ind i, deltager i og understøtter de børne- og vokseninitierede lege - Tænk på legepladsen som et rum/stue uden tag.
 - Det anbefales, at I har et skærpet fokus på de børn, der ikke gør særligt væsen ud af sig selv, men ser ud til at have behov for støtte til at komme i leg og ind i børnefællesskaberne på legepladsen. Dette ved at have en systematik, der sikrer, at I har bedre muligheder for at få øje på, hvorvidt alle børn er en del af leg/børnefællesskaber eller, hvorvidt der er børn, der har brug for hjælp til at få adgang til og deltagelsesmuligheder i leg og børnefællesskaber. Dette kan fx gøres ved, at personalet har tydelige positioner når de arbejdes i større børnegrupper, som fx kan se ud på følgende måde:

Personalets positioner på legepladsen, når I er samlet i større børnegrupper:

Reflekter over, de personalets positioner på legepladsen. Hvordan skal rollefordelingen være? Ved at være bevidste om, at personalet har forskellige positioner på legepladsen, er der mulighed for at skabe endnu bedre betingelser for, at alle børn har en oplevelse af at være en del af børnefællesskaberne. Afprøv fx tre følgende pædagogiske positioner:

- **1. Omsorgsgiver/opsøgende:** Er opmærksomme på børn, der ser ud til ikke at være en del af børnefællesskaberne og hjælper børn ind i lege/fællesskaber. Stimulerer, igangsætter til leg og samspil børnene imellem, med det formål at favne børn, der har brug for ekstra omsorg i forhold til at komme i samspil med andre børn.
- **2. Flyver:** Hjælper børnene med praktiske ting, hjælper med at løse konflikter og trøster børn. Kan også være i leg/samspil med børnene, men er opmærksom på at have overblikket og have øje for de børn, der har brug for hjælp.
- **3. Fordyber (fordybelse):** Er igangsætter af lege og fordyber sig i længevarende leg/aktivitet med børnene, velvidende at dette er muligt, da andre medarbejdere har fokus på børn, der er kede af det og/eller har brug for hjælp. Her dannes en tryk base på legepladsen, hvor der er vokseninitierede lege/aktiviteter, som børnene kan søge hen til ved behov.

Ved at indtage disse forskellige positioner på legepladsen, gør personalet sig tilgængelig så der er noget for børnene at inkludere sig i. Ligesom en bevidst organisering af personalets positioner og baser på legepladsen giver børnene bedre deltagelsesmuligheder i fællesskaberne.

- Desuden kunne det være interessant at bringe børneperspektivet i spil, fx ved at reflektere over: • Hvordan kan vi blive klogere på og inddrage børnenes perspektiver på, hvad de synes er sjovt på legepladsen? (Fx ved dialog, tegne, selv tage billeder, børn sætter post it notes på deres yndlingssteder). I kan finde inspiration i EVA's temahæfte "Børneperspektiver".

- Hvordan kan vi være med til at give børnene muligheder for deres "egne rum" og egne lege på legepladsen og samtidig sikre, at alle børn har adgang til børnefællesskaberne? I kan finde inspiration i EVAS temahæfter: "Samspil på legepladsen" og "Leg for børn".

Mikroovergangene: Der bør være en skærpet opmærksomhed på det pædagogiske formål med overgangene til og fra måltiderne og den "mellemrumsstid" der opstår, og hvordan I bliver helt

skarpe på at organisere og tilrettelægge et udviklende læringsmiljø i microovergangene. Set fra et børneperspektiv og fokus på, at der skal tilrettelægges læringsmiljøer fra 7-17 (jf. Styrkede pædagogisk læreplans fokus på læringsmiljøer hen over hele dagen og børns ret til inddragelse og aktiv deltagelse i eget liv), hvornår giver det så mening at løse hvilke opgaver/positioner, og hvornår og hvilke opgaver kan børnene inddrages i?

Som drøftede i dialogen, kan I evt. reflektere og afprøve, at arbejde med at videreføre de små børnegrupper tidligere fra morgenstunden, hen over formiddagsgrupperne, i garderoben og ind i frokosten og trække dem med ind i tiden efter måltidet, så én voksen har ansvar for hver deres lille gruppe over længere tid, så der skabes bedre betingelser for at skabe sammenhænge frem for overgange.

Genbesøg og reflekter over jeres planlægning og organisering i mikroovergange. Inspiration til refleksionsspørgsmål:

- Hvordan kan I skabe bedre betingelser for nærvær og børnenes deltagelsesmuligheder i mikroovergangene, så der skabes sammenhæng fra en aktivitet/rutine til en anden? Hvad skal børnene have ud af microovergangene?
- Hvordan organiserer I overgangene fra en aktivitet/rutine til en anden aktivitet/rutine, så der ikke opstår unødigt ventetid for børnene? Hvad kræver det af organiseringen, gruppestørrelse, læringsmiljøerne og personalets positioner?
- Indtag børneperspektivet og gå på opdagelse med børnene i, hvordan det er at være en del af microovergangene. Et greb kan være at videofilme overgangene og efterfølgende analysere og reflektere over, hvad der virker godt og hvilken betydning jeres organisering får for børnene, set fra et børneperspektiv. Heri kan I finde en nøgle til, hvad I skal gøre mere og/eller mindre af.
 - Reflekter over hvordan I kan skabe mere sammenhæng i overgangene og indtænke børnene endnu mere ind i de daglige hverdagsrutiner, så der sker en større sammenhæng fra den ene aktivitet til den anden.
- I kan evt. reflektere og afprøve, hvorvidt der kan skabes sammenhænge i- og mindre ventetid for børnene i overgangen ved at den samme voksne følger den samme lille børnegruppe over tid, (i måltidet, i overgangen og ud i aktivitetsgruppen). Den gruppe der skal blive på stuen, kan evt. være dem der inddrages i at rydde op efter måltidet og gå med vognen i Køkkenet.

Børnenes deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgaver og rutiner- Fokus på, at alle rutinesituationer i løbet af dagen omdannes til pædagogiske mulighedsrum:

- Lav fælles faglige refleksioner af, hvordan I gør alle rutinesituationer i løbet af dagen til pædagogiske mulighedsrum, hvor børnene tilbydes deltagelsesmuligheder, Jf. styrkede læreplan. Det kan evt. gøres ved: Det anbefales, at I øver jer i at inddrage børnene endnu mere i hverdagens rutiner, så børnene får flere deltagelsesmuligheder (særligt i vuggestuen). Fx ved at formiddagsmaden indtænkes som et pædagogisk læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med selv at smøre mad, hælde vand i kop, tage brød/frugt og skubbe videre til sidekammeraten. At børnene ved måltiderne hjælper med at dække bord, selv hælder vand i kopper, øser mad op.
 - Øv jer i at skabe sammenhænge fra en aktivitet/rutine til en anden, fx når jeg skal spise vasker jeg hænder, henter hagesmæk, hælder vand i kop, øser mad op og skubber maden videre til min sidekammerat.
 - Øv jer i at skabe mere ro og fordybelse i overgangen til frokosten ved at inddrage den lille børnegruppe, der er inde på stuen i at gøre hagesmække klar, skubbe stole ind til bordet, hente mad, dække bord og vaske hænder, så disse hverdagsrutiner sker i mindre grupper og der er gjort klar til de øvrige børn, når de er færdig med deres gruppe. På denne måde får I ikke samlet en stor børnegruppe på stuen, hvor alle praktiske ting skal ordnes på samme tid, men får gjort det til en pædagogisk aktivitet i mindre grupper.

I kan evt. finde inspirationsmateriale til refleksionerne i materialet: Skab læringsøjeblikke i hverdagens små rutiner her: Dialogmateriale: Skab læringsøjeblikke! – i hverdagens små rutiner - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk).

I forhold arbejdet med at gøre alle hverdagens rutinesituationer til pædagogiske mulighedsrum, kan I evt. finde god inspiration i bogen: " Pædagogiske rutiner i dagtilbud" af Søren smidt mfl.

Det fysiske læringsmiljø:

Det anbefales, at I styrker børnenes betingelser for at indgå i længerevarende lege og børnefællesskaber ved at gøre klar til legen, og ved at skabe flere rum i rum og tematiserede legezoner. I bør fortsætte jeres fokus på at gøre klar til legen, så det ses tydeligt i praksis på alle stuer.

I forhold til at tilrettelægge fysiske læringsmiljøer for vuggestuebørn og børnehavebørn, hvor der er gjort klar til legen, er det hensigtsmæssigt at tage højde for:

- At det 0-3årige barn er konkret-tænkende, så tænk i flere tematiserede legemiljøer børnene kender fra deres hverdag, da dette inspirerer til leg. Fx puslemiljø (dukke, puslebord, seng og bleer, så der kan skiftes, pusles og puttes dukker), køkken med tilhørende rekvisitter, som børnene kender fra deres hverdag, vaskehal, dyr i zoologisk have, bondegård, bil-miljøer (biler, veje, garager), læge, butik, bager, bus.
- Det 3-6årige barn. indret flere tydelige tematiserede legezone, særligt med fokus på mulighed for at lege rollelege, som børnene kender fra deres hverdag. Fx køkken, vaskehal, pakkepost, butik, familie-lege, læge, tandlæge, bil-værksted, frisør, pizzarier/restaurant, is-bod m.m.
- Grib det, der interesserer børnene og skift jævnligt det opstillede legetøj ud.
 - Være opmærksom på at stille legetøjet frem, så det fremstår indbydende og klar til leg, uden forberedelse, frem for at have legetøj i kasser.
 - Gør klar til legen, frem for at rydde op. Tag fx billede af, hvordan legezoneerne kan se ud, når de er gjort klar til legen, og sæt billedet ved legezone, så kan børn og voksne leg "sæt på plads legen" og samtidig gør legezone klar.
 - For de mindre børn er det vigtigt, at elementerne er genkendelige, idet børnene er afhængige af konkrete, da de endnu ikke har udviklet evne til at kunne forestille sig, at "noget" er noget "andet".
 - Tænk i indretning, der støtter rollelege og begyndende rolle-lege. Fx stille to køkkener ved siden af hinanden, to gryder og to grydeskeer, der appellerer til spejling og samspil børnene imellem (vuggestuen).
 - Tænk i legezone der rummer: **1)** Steder at lege parallelt (vuggestue) Rolleleg (børnehave) og begyndende rolleleg, (vuggestue) **2)** steder at lege selv, **3)** steder hvor personalet kan indgå i fælles lege og aktiviteter med børnene, **4)** steder hvor flere kan lege sammen, **5)** Steder, hvor der er mulighed for at trække sig tilbage og nyde en rolig hvilestund.
 - Arbejd på at få legetøj, der er uden for børnenes rækkevidde ned i børnehøjde, så det er tilgængeligt for børnene. (Vuggestuen).
 - Vuggestuens legeplads: Indret flere tematiserede legezone med velkendte rekvisitter på legepladsen, som i højere grad inviterer børnene til lege og fordybelse i mindre grupper. Fx legehuse med køkken og borde/stole, pakkeshop, lufthavn, læge, bager, is-bod, butik, tankstation m.m.

I kan evt. finde inspiration i bøgerne: "Rum og læring for de mindste - Om at skabe læringsmiljøer i vuggestuen" og "Rum og læring - om at skabe gode læringsmiljøer i børnehaven". af Charlotte Ringsmose og Susanne Ringsmose Staffeldt. "Magiske rum - Læringsmiljøer i daginstitutionen" af Louise Friis. og på disse link fra DCUM: Projekt: Alsidige og kvalitetsstærke legemiljøer i dagtilbud - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk) Børnemiljøer i praksis: To gode eksempler på legemiljøer - Dansk Center for Undervisningsmiljø (dcum.dk)

Anbefalingerne i dette pejlemærke kan knyttes til arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag under temaerne: børnefællesskaber, leg, børn i udsatte positioner, dannelse, børneperspektiv og pædagogisk læringsmiljø, der beskriver at læringsmiljøerne skal tilrettelægges så børn får mulighed for at være aktive deltagere og medskabere af egen læring.

Pejlemærke 3: Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

“Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Det vurderes, at Haraldsgården arbejder systematisk med at skabe positive udviklingsmuligheder, i forhold til børnenes kommunikative og sproglige udvikling, hvilket tydeligt afspejles i praksis. Det vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. Dette kommer fx til udtryk ved, at personalet i dialogen, med konkrete eksempler, kan redegøre for, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre, tanker, behov og ideer (jf. styrkede læreplan). I dialogen redegøres for systematiske procedurer i forhold til, hvordan børn i sproglige udfordringer understøttes, i samarbejde med barnets forældre. Ligesom det beskrives, at der har været og løbende er fælles faglige refleksioner af, hvordan god sprogpædagogisk praksis skal se ud, i Haraldsgården, hen over hele dagen. Det sprogpædagogiske arbejde er beskrevet i læreplanen. Med baggrund heri, vurderes Haraldsgården i vedligehold indsats.

Dialogen og observationerne tegner et billede af, at der arbejdes systematisk med sprog som en fast del af det pædagogiske arbejde. På observationsdagene ses dette ved, at der hen over dagen er tilrettelagt understøttende sproglige læringsmiljøer, hvor det ses at børnene har gode muligheder for at udfolde, øve og eksperimentere med sproget. I praksis kommer dette fx til udtryk ved, at personalet via organisering og tilrettelæggelse af små børnegrupper, har skabt gode betingelser for kommunikation, fælles opmærksomhed, sproglige interaktioner og et lavt støjniveau. Ligesom det observeres, at personalet overvejende anvender sprogunderstøttende strategier. F.eks. ses det, at personalet benævner børnenes og egne handlinger, har dialoger med turtagning i flere led, lytter, afventer og giver børnene tid til at finde ord og formulere sig, samt fortolker og udvider børnenes sproglige initiativer. Det ses, at anvendelsen af de sprogunderstøttende strategier er afpasset barnets nærmeste udviklingszone. Dette kommer i praksis til udtryk ved, at personalets handlinger og sprog er tilpasset barnets udtryk, samtidig med, at det ses at personalet kommunikerer i overensstemmelse med børnenes udviklingsmæssige forudsætninger og aldersmæssige udvikling. Fx via brug af mimik og gestik for at understøtte det verbale sprog, samt sætter ord på egne- og børnenes handlinger, følelser og initiativer. Ligesom det observeres, at personalet er opmærksomme på børn, der har behov for længere svartid, hvilket fx ses ved at personalet understøtter børnene i at få ekstra tid og hjælper de øvrige børn med at vente “vi skal lige høre, hvad X fortæller”. I vuggestuen ses, at personalet reagerer relevant, fx med imitation på de lyde og kommunikative initiativer som børnene viser. I basisgruppen er der tavle med billeder af hvilke børn og voksne det enkelte barn skal være sammen med, og der er visuelt dagsskema, hvor børnene har mulighed for at se, hvad der er planlagt for dagen.

Særligt observeres, at personalet er gode til at fange det børnene er optaget af og anvender en udvekslingstone med åbne nysgerrige spørgsmål, der er med til at udvide børnenes sprog og tilskynder børnene til at være i længerevarende dialoger med turtagning. Som drøftede i dialogen ses en variation i anvendelsen af sprogunderstøttende strategier, og i hvor høj grad personalet bidrager til, inviterer til og deltager i dialoger med børnene under måltiderne. Dette ses ved, at der

ved nogle borde er få dialoger, at der er flere samtaler med lukkede spørgsmål (fx smager det godt? Var det sjovt på legepladsen? Har du været med bussen i dag? Har du is derhjemme?) eller "blot" benævnelse af, hvad barnet gør, hvilket ses lukker ned for dialoger, og dermed en manglende invitation til at børnene kan udfolde, øve og gøre sig egne erfaringer med at udfolde sproget. I dialogen beskriver ledelsen, at de kan genkende dette fra deres KIDS-observationer.

Der observeres flere situationer, hvor personalet har samtaler med børnene, hvor den voksne "udvider" og "strækker" børnenes sprog og udvider børnenes ord- og begrebsforståelse. Som det fx ses da børn og voksne i Natsværmeren under aftensmaden har dialoger om et nyt køkken med benævnelser af emhætte og hvad den kan, som en af børnene fortæller om, og som den voksne spørger ind til, hvilket fører til dialog med flere turtagning og mellem flere børn, hvor et barn nysgerrigt spørg ind til, hvad et komfur er, og dette forklares. Eller på legepladsen, hvor et barn og pædagog taler om, hvad gåsehud er. På legepladsen i Minihaven, benævnes former og farver, da en pædagog laver fjol med et barn ved at tage en kegle på hovedet og siger "Det er en kegle, den er orange". Generelt ses flere pædagoger, der med invitation til at høre mere, gentager det børnene siger, fjoller med sproget og udvider sproget ved at benævne og forklare forskellige ord og begreber.

På observationsdagene ses højtlesning til frokost i børnehaven og i Natsværmeren, og en vokseninitieret aktivitet med sang- og musikaktivitet i børnehaven. Ligesom der ses fjollesnak i garderoben (alle afdelinger), hvor der leges med ord i børnehøjde, og hvor ord bruges som motivation til fx selvhjulpethed, som det ses da en voksen hjælper børnene med at lægge jakken på gulvet, og viser hvordan man kan stikke armene i, så det bliver en "krammejakke". I dialogen kan personalet med konkrete eksempler redegøre for, hvordan der i hverdagen arbejdes med rim, remser, dialogisk læsning og sanglege som en sprogunderstøttende praksis. Der ses en variation stuerne imellem, i forhold til hvor tydeligt det fysiske læringsrum understøtter børnenes sproglige og kommunikative udvikling. Det ses på flere stuer, at der er billeder på legetøjskasserne med tydelig angivelse af indhold i kasserne, ligesom der nogle steder er bogstaver, samt billeder af tidligere oplevelser. Der er på nogle ugeplaner, men ikke alle, piktogrammer for dagens leg/aktiviteter, der er bøger og spil i børnehøjde, og i børnehaven papir og skriveredskaber, der giver børnene mulighed for at skrive bogstaver og legeskrive. I vuggestuen ses både legetøj i børnehøjde, men også legetøj højt oppe og uden for børnenes rækkevidde, ligesom det i vuggestuen er vanskeligt at få øje på bøger i børnehøjde.

Det ses overvejende, at stuerne er indrettet i mindre rum i rummet, der giver forskellige legemuligheder som genstandsrettet leg, konstruktionsleg, fysiske lege, og rollelege. Som drøftet i dialogen, er der forbedringspotentiale i forhold til at gøre klar til legen via mere tydelige tematiserede legezoner og genkendelige rekvisitter, der i højere grad inviterer til leg, Jf. pejlemærke 2.

Det beskrives, at man ved bekymring for et barns sproglige udvikling, har en klar strategi og systematik for hvordan der handles. Der foretages observationer og en afdækning af på, hvilke områder barnet er sprogligt udfordret, og hvor barnet har sproglige styrker. Videre beskrives, at man i vuggestuen og Minihaven arbejder med sprogtrappen til at identificere det enkelte barn og gruppens nærmeste sproglige udviklingszone, og i forlængelse heraf anvender data til at målrette det sproglige læringsmiljø. Der laves skriftlige individuelle handleplaner, som løbende følges op, justeres og evalueres. Forældrene inddrages altid tidligt i sprogindsatsen omkring deres barn. Forældrene inviteres ind i, hvad der sprogligt arbejdes med i Haraldsgården og forældrene vejledes i, hvordan de hjemme kan understøtte barnets sprog, så der sker et samarbejde mellem hjem og institution.

Når det vurderes, at der er grund til en særlig tilrettelagt indsats i forhold til den sproglige udvikling hos børn på en basisplads, samarbejdes tæt med tale-høre-konsulent fra området. I forlængelse af og med baggrund i vejledningen arbejder personalet bevidst med at give børnene et sprogligt løft ved at tilrettelægge forskellige aktiviteter, hvor sproget kommer naturligt i spil.

Det beskrives, at der udarbejdes sprogvurderinger på alle femårige børn, samt børn som man er sprogligt bekymret for. Fremadrettet vil man på forsøgsbasis sprogvurdere alle børn som både 3- og 5årige. Dette for at anvende data fra sprogvurderingen til at blive nysgerrige på egen sprogpedagogiske praksis. I forlængelse af sprogvurderingerne udarbejdes en skriftlig handleplan, som løbende følges op, justeres og evalueres. Sprogvurderingen og handleplanen følges op på barnets stue, så stuen har et fælles fagligt fokus på at tilrettelægge læringsmiljøer, der kan

understøtte barnets sproglige udvikling. Forældrene inddrages i resultaterne af sprogvurderingerne. I forlængelse af sprogvurderingerne laves en handleplan, som løbende genbesøges, justeres og evalueres. I dialogen drøftede vi kort, at det af sprog-data i SAS-VA fremgår, at man har sprogvurderet 3 børn som både 3 og femårige, og at der er sket en sproglige progression for alle tre børn, hvilke peger på, at den sproglige indsats man har iværksat, har haft effekt for børnene.

I dialogen beskrives, at Haraldsgården løbende har fokus på kompetenceudvikling og intern sparring i forhold til at understøtte og videreudvikle det sprogpedagogiske arbejde. Som eksempler nævnes, at Haraldsgårdens tilknyttede Tale-høre-konsulent har holdt oplæg for personalet, at der er fokus på at anvende data fra sprogtrappen og sprogvurderingerne til at praksisjustere den sprogpedagogiske praksis. Ligesom ledelsen har fokus på, hvordan de kan understøtte medarbejderne i at anvende et nuanceret sprog i samspil med børnene.

I dialogen beskrives, at der i hverdagen og på diverse mødefora arbejdes løbende med refleksioner og evaluering af arbejdet med kommunikation og sprog.

Anbefaling

- Det anbefales, at I har fælles faglige drøftelser af, hvordan måltiderne kan bruges som sproglige udviklingsrum for alle børn, på tværs af alle stuer/afdelinger. Hvordan får I skabt gode betingelser for længerevarende dialoger ved måltiderne? Brug hinandens gode erfaringer og inddrag jeres viden fra sprogtrappen. En konkret metode, kan fx være at anvende sprogforsker Pias Thomsens model "ordsætningsbyggeren". I er velkomne til at kontakte områdets sprogvejleder eller den pædagogiske konsulent i forhold til at få foldet metoden ud, så den kan blive til hverdagshandlinger i praksis. I kan også finde inspiration i bogen "Sprog i samspil", som har gode eksempler på, hvordan det pædagogiske personale konkret i praksis kan hjælpe alle børn til at kommunikere og indgå i samspil.
- Der anbefales, at I på tværs af stuerne deler jeres gode erfaringer og har fælles faglige drøftelser af, hvilke hverdagshandlinger i praksis, der skal til for at stille flere åbne spørgsmål i dialog med børnene under måltiderne, og hvordan der kan bygges videre på samtaler med børnene, så de bliver til længerevarende dialoger med turtagning. I kan fx stille spørgsmålet: Hvordan kan vi om tre, seks, ni og tolv måneder i praksis se, at vi på alle stuer arbejder med og øver os i at stille åbne spørgsmål og udvide samtaler i samspil med børnene, under måltiderne? Arbejdet med anbefalingerne kan knyttes til læreplanstemaet Kommunikation og sprog med fokus på at arbejde med sproglige læringsmiljøer hen over hele dagen.

Pejlemærke 4: Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

“Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af beskrivelser i dialogen, vurderes at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at der arbejdes målrettet med pejlemærket, bl.a. qua systematiske forældresamtaler, forældreinddragelse og løbende vidensdeling med forældrene om deres barn. Personalet kan i dialogen redegøre for og komme med konkrete eksempler på forældresamarbejdet, som også er beskrevet i læreplanen. På disse baggrunde vurderes Haraldsgården i vedligehold indsats.

I dialogen beskrives, at Haraldsgården faciliterer og rammesætter et tæt og ligeværdigt samarbejde med forældrene om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Formelt forældresamarbejde via forældremøder, forældre-dialog-cafeer og forældrebestyrelsesmøder.
- Højt informationsniveau. Fx via nyhedsbreve fra ledelsen og de enkelte afdelinger, via uge- og aktivitetsplaner, og via billeder og dagbog på Aula, der beskriver stuerne pædagogiske praksis.
 - På forældremøder har forældrene mulighed for at få indblik i hverdagen og de pædagogiske intentioner og mål, der er for den pædagogiske praksis. Rundt omkring i Haraldsgården ses ligeledes et godt informationsflow via forskellige ophæng, hvor forældrene fx kan orientere sig i den konkrete ugeplan.
- Ved bekymring for et barns trivsel og udvikling inddrages forældrene tidligt i forløbet, så der er mulighed for dialog og en tidlig indsats i forhold til at samarbejde om at understøtte barnets trivsel, læring og udvikling.
- Der inviteres til sociale arrangementer, fx OL og sommerfest.

Der er skabt rammer for løbende dialog og vidensdeling i hverdagen og ved planlagte samtaler med forældrene, om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Løbende dialog om barnets hverdag, trivsel, læring og udvikling i form af daglig dialog med forældrene.
 - Systematiske forældresamtaler om barnets trivsel, læring og udvikling i form af opfølgningssamtaler efter opstart, én årlig trivselssamtale, og 5-års-status. Desuden er der altid mulighed for behovssamtaler, foranlediget af såvel forældre som personale. Trivselssamtalerne tager udgangspunkt i en udviklingsbeskrivelse af det enkelte barn.
 - Udvidet forældresamarbejde for forældre med børn på en basisplads i form af forældresamtaler- og netværkssamtaler om barnets trivsel og udvikling min. hver 3. måned, samt inddragelse af forældrene i arbejdet med handleplaner. Konceptet for "Udvidet forældresamarbejde og "styrket handleplansarbejde for børn på en basisplads" anvendes, herunder dialogark og handleplansskabelon.

Forældrerådsrepræsentanten beskriver, at det, set fra et forældreperspektiv opleves, at der er høj grad af forældreinddragelse i samarbejdet om børnene, og generelt et højt informationsniveau om såvel barnets hverdag og trivsel, samt information, om hvilke pædagogiske overvejelser, der ligger bag den pædagogiske praksis. Videre beskrives, at Haraldsgården, set fra et forældreperspektiv opleves som et dejligt sted, hvor familie og barn mødes med åbne arme og stor imødekommenhed. Ligesom det opleves, at der er åbenhed for, at man som forældre kan komme til personale og ledelse, og dele evt. bekymringer eller hvis der er noget man undrer sig over.

I dialogen beskrives, at der er en velfungerende forældrebestyrelse. Med baggrund i konkrete eksempler beskriver forældrerådsrepræsentanten, at hun oplever at forældrebestyrelsen i høj grad inddrages i den pædagogiske praksis og inviteres til at komme med forældreperspektiver på den pædagogiske praksis. Fx beskrives, at man på baggrund af en opmærksomhed på, at der var forskelle i kommunikationsniveauet i dagbøgerne på Aula, på et bestyrelsesmøde har gennemgået og drøftet Haraldsgårdens kommunikationsstrategi.

Det er drøftet, hvordan forældrepartnerskabet skal forstås i praksis, og dette er fx beskrevet i velkomstpjecen. I forældrebestyrelsen er der i dialog med forældrerepræsentanterne lavet en forventningsafstemning for forældrerådets virke, og der arbejdes efter et årshjul. Videre beskrives, at de øvrige forældre via forældremøder og udsendte dagsordner og referater fra bestyrelsesmøder, er orienteret om og har mulighed for indblik i, hvad der drøftes i forældrerådet, og hvordan forældrerådet kan bruges. Kontaktoplysninger på forældrebestyrelsens medlemmer er synlige på Aula og hænger fysisk i Haraldsgården, så alle forældre har adgang til disse.

Blandt personalet laves løbende mundtlige refleksioner og evalueringer af forældresamarbejdet. Forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet inddrages på forældremøder, forældrebestyrelsesmøder og ved forældresamtaler, hvor der spørges ind til forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet i forhold til deres barn.

Anbefaling

- Fortsæt det gode arbejde i forhold til at skabe gode betingelser for et tæt samarbejde om børnenes glæde, trivsel, læring og udvikling.

Nærværende pejlemærke kan kobles til den styrkede læreplans krav om forældresamarbejdet (Styrkede læreplan side 24).

Pejlemærke 5: Sammenhæng - også i overgange

”Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af personalets beskrivelser i dialogen vurderes, at Haraldsgården i praksis arbejder målrettet med pejlemærket, så det er tydeligt i børnenes hverdag. Dette kommer til udtryk ved, at personalet med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes systematisk med at sikre tryghed og sammenhænge i overgangene fra et tilbud til et andet. På baggrund heraf, vurderes Haraldsgården i Vedligehold indsats.

På tværs af afdelinger har Haraldsgården systematiske strategier for modtager- og afgiver perspektivet i forbindelse med børnenes overgange. Der er faste procedure for modtagelse af og barnets første tid i Haraldsgården. Ligesom der er faste procedure for overleveringer af børnene fra vuggestue til Minihaven og børnehave. Ved alle overleveringer anvendes materialet i Hjernen og Hjertet. Desuden er der faste procedure for modtagelse af børn, der starter på en basisplads. I praksis kan strategierne ses ved følgende:

- Forud for start modtager barn og familie et velkomstbrev, velkomstpjece og oplysninger om den stue og primær pædagog, som barnet tilknyttes. Alle forældre opfordres til et besøg forud for start.
- Alle forældre har mulighed for en opstartssamtale i forbindelse med besøg forud for opstart. Særligt for Basisgruppen og Natsværmeren tilbydes familierne en opstartssamtale forud for start, med det formål at få viden om barnets behov og rutiner, så der skabes de bedste betingelser for en god start, med udgangspunkt i det enkelte barns behov.
- Børnenes modtagelse og første tid i institutionen aftales i tæt dialog med familien og med respekt for det enkelte barn- og families behov.
- Intern overlevering fra en stue til en anden, så relevant viden følger barnet.
- Der arbejdes med primær og sekundær pædagog, særligt i den første tid for at skabe gode betingelser for tryghed og genkendelighed.
- Som opfølgning på barnets start, inviteres forældrene til et opfølgingsmøde med fokus på, hvordan modtagelsen- og barnets første tid i Haraldsgården har været.
- Der arbejdes med kommende KKFO/skolebørn fra maj-maj med fokus på aktiviteter, der understøtter børnenes trivsel og udvikling, så børnene har de bedste forudsætninger for kommende deltagelse i fritids- og skolelivet.
- Forældrecafé forud for skoleopskrivningen, med fokus på, hvordan der frem mod frit/skole-start arbejdes med at gøre børnene frit/skole parate.
- 5-årst status på kommende frit/skole startere, hvor personale og forældre har en dialog om, hvordan hjem og børnehaven kan samarbejde om, at give barnet de bedste betingelser for deltagelse i fritids- og skolelivet.
- Besøg på Nørre Fælled skole og KKFO med det formål at give børnene indblik i hvad en KKFO og skole er, så der skabes bedre udgangspunkt for dialog med børnene om den kommende overgang.
- Der udarbejdes vidensoverdragelser til alle KKFO/skoler på alle børn, jf. Mål for Stærkt samarbejde. Materialet fra Hjernen og hjertet anvendes.

- For børn i udsatte positioner er der særlig opmærksomhed på en udvidet overlevering til KKFO/skole på, så der sker en videndeling af barnets behov og styrker.
- For børn på en basisplads arbejdes med udvidet vidensoverdragelse, og der er et tæt samarbejde med supporten.
- For børn, hvis skolestart udsættes, udarbejdes en handleplan. Handleplanen gennemgås med familien og der etableres et tæt samarbejde.

Der er etableret en formaliseret Stærkt Samarbejdsaftale med Nørre Fælled Skole. Det opleves, at Stærkt samarbejde almindeligvis er velfungerende, men har været præget af ledelsesskift på Nørre Fælled Skole, så samarbejdet skal genbesøges.

Anbefaling

- Fortsæt det positive arbejde, der skaber gode betingelser for tryghed og sammenhænge i børnenes overgange.

Nærværende pejlemærke kan kobles til den styrkede læreplans krav om sammenhæng til børnehaveklassen.

Pejlemærke 6: Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

“Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af personalets beskrivelser i dialogen vurderes, at Haraldsgården i praksis arbejder målrettet med pejlemærket, så det afspejles i praksis. Dette kommer til udtryk ved, at personalet med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes med: fælles fagfaglige metoder, systematiske og løbende refleksioner og evalueringer af den pædagogiske praksis, systematisk mødevirksomhed, samt systematisk arbejde med TOPI, sprogvurderinger og handleplaner. Desuden kan personalet med konkrete eksempler redegøre for, hvordan der er arbejdet med sidste års tilsynsanbefalinger.

Personale- og ledelsesrepræsentanterne i dialogen argumenterer ud fra et højt reflekteret og fagligt niveau i forhold til den pædagogiske praksis. Samtidig tegner observationerne og dialogen et billede af, at der er en rød tråd mellem den pædagogiske praksis som beskrives i læreplanen, i evalueringen af læreplanen, og i dialogen og den faktiske praksis, som observeres. På disse baggrunde vurderes Haraldsgården i vedligehold indsats.

Systematik og anvendelse af metoder: I dialogen beskrives, at man som udgangspunkt for et fælles fagligt fundament for den pædagogiske praksis arbejder med udgangspunkt i Marte Meos fem grundprincipper, og med en idræts- og naturprofil. SMTTE, TOPI, handleplaner, vidensoverdragelser i Hjernen og Hjertet og sprogtrappen anvendes som systematiske metoder. SMTTE anvendes som en systematisk metode til at sætte konkrete mål og tegn i forbindelse med planlægning, samt evaluering af den pædagogiske praksis. TOPI laves to gange årligt, og der udarbejdes handleplaner på børn, der vurderes i gul og rød trivsel. Ligesom der er fokus på, at det nedskrives, hvilke fokuspunkter, der skal arbejde med i forhold til børn, der vurderes i grøn trivsel. I forhold til børn på en basisplads udarbejdes handleplaner, som tager udgangspunkt i handleplansmodellen, der er obligatorisk at anvende for børn på basispladser. Desuden arbejdes efter et årshjul, der laves aktivitetskatalog og med udgangspunkt i disse laves ugeplaner med udgangspunkt i den konkrete børnegruppe.

Mulighed for dialog og refleksion over det pædagogiske arbejde: I dialogen beskrives, at der er en fast systematik og struktur for personalemøder, teammøder, afdelingsmøder, udvalgsmøder og personalemøder. Videre beskrives, at møderne giver mulighed for fælles faglige refleksioner, feedback, videndeling og løbende evaluering og justering af praksis. Der er en fast systematik i forhold til dagsorden og referat af møderne, så der er mulighed for løbende at genbesøge de pædagogiske drøftelser og de handleplaner, der er lavet på enkelte børn og læringsmiljøerne.

Videre beskrives, at afdelingslederne arbejder tæt på praksis, deltager i stuemøder og løbende sparer med personalet i forhold til den konkrete praksis og eventuelle praksisjusteringer.

Anvendelse af data til understøttelse og udvikling af det pædagogiske læringsmiljø: I dialogen beskrives, at man anvender data fra egne observationer, sprogvurderinger og Sprogtrappen til at drøfte, justere og videreudvikle de pædagogiske læringsmiljøer. Pt. er ledelsen i gang med en ledelsesuddannelse, hvor de i praksis øver sig i at anvende data fra KIDS til at få øje på kvaliteten af læringsmiljøerne, og hvor der er behov for praksisjusteringer. I 2023 skal anvendelsen af KIDS implementeres i alle afdelinger.

Faglig kompetenceudvikling: I dialogen beskrives, at der løbende er fokus på kompetenceudvikling for personalet, fx via planlagt tid til andet arbejde, via personale dage, Via kursusvirksomhed og løbende fokus på at arbejde med fælles fokuspunkter. Pt. er hele personalegruppen i gang med et Marte Meo forløb, hvor de fem grundprincipper genbesøges og der er fokus på at filme i overgangene. Når nye medarbejdere starter udleveres et skriv om Marte Meo. Ligesom der er en opstartssamtale og en mentorordning for nye medarbejdere, med det formål fagligt at klæde nye medarbejdere på til, hvordan der i hverdagshandlinger i praksis, arbejdes i Haraldsgården.

Ledelsen er i gang med et 2,6-årig kompetenceforløb omkring "Ledelse med mærkbar effekt for børnene".

Evalueringskultur: Det beskrives, at der løbende evalueres på de pædagogiske læringsmiljøer via konkrete refleksionsspørgsmål, via SMTTE, via Evalueringsinstituttets evalueringsredskaber, samt på handleplaner for enkelte børn. Videre beskrives, at hverdagspædagogikken drøftes og evalueres løbende i diverse mødefora, hvor personalet løbende er i faglig dialog om hvorvidt, der skal udvikles og justeres på praksis. Evalueringerne er skriftliggjorte og internt gjort synligt for alle medarbejdere, så de løbende kan genbesøges med det formål, at personalet løbende kan lave nedslag i praksis og se, hvorvidt de kommer i mål med de pædagogiske intentioner. Evalueringer af de pædagogiske læringsmiljøer er bl.a. dokumenteret eksternt for forældrene på forældremøder, via nyhedsbreve og via evaluering af den styrkede læreplan, som er offentlig tilgængelig på hjemmesiden.

Anbefaling

Evalueringspraksis:

- Fortsæt den positive proces med løbende at udarbejde skriftlige evalueringer af læringsmiljøer og handleplansindsatser på enkelte børn og børnegruppen på diverse møder.
- For at holde fast i og vedligeholde det positive arbejde med systematik, evaluering og dokumentation af den pædagogiske praksis anbefales det, at I løbende genbesøger og har faglige refleksioner og sparring omkring, hvorvidt I bruger de rette metoder, så arbejdet med refleksion og systematik fortsætter med at være hverdagshandlinger, der kan ses i praksis. Særligt bør I fokusere på, hvorvidt jeres evalueringspraksis giver mulighed for løbende at se efter, hvorvidt I kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner og hvorvidt jeres indsatser og pædagogiske læringsmiljøer har den tiltænkte effekt for børnene. Det kan fx gøres ved nedenstående:
 - Genbesøg de spørgsmål I stiller, når I evaluerer. Er det de rette spørgsmål I stiller? Hvordan giver evalueringerne jer mulighed for at se, hvorvidt I kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner, på tværs af alle afdelinger. Hvordan kan I få øje på, hvorvidt jeres hverdagshandlinger, er i overensstemmelse med jeres gode pædagogiske intentioner? Får børnene det udbytte ud af det, som var intentionen? Hvordan kan I se det?

Da forskning fortæller os, at der er en tendens til at vurdere pædagogiske indsatser ud fra intentioner, frem for handlinger, anbefales det, at I tager udgangspunkt i konkret data, når I evaluerer og går på opdagelse i forhold til, hvorvidt I på tværs af stuerne kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner. Det kan fx være observationer, billeder, praksisfortællinger, videofilm, KIDS.

En metode kan fx være at observere eller videofilme praksis, og efterfølgende analysere og reflektere over, hvorvidt praksis stemmer overens med de pædagogiske intentioner. Får børnene det udbytte ud af det, som er intentionen? Hvordan kan I se det? En anden metode, er at ledelse laver observationer fx via KIDS, og ud fra disse laver erfaringsopsamling, og giver sparring på, hvor

personalet lykkedes godt, og hvor der er forbedringspotentiale i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan og den fælles pædagogisk ramme, der er besluttet i Haraldsgården.

Evt. drøftelse af den pædagogiske læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan drøftes under de relevante pejlemærker i den faglige dialog. Hvis drøftelserne af den pædagogiske læreplan, udover drøftelserne under pejlemærkerne, har givet anledning til opmærksomhed, kan det angives her.

Der arbejdes ikke med pædagogiske læreplaner på fritidsområdet. Derfor er dette afsnit kun relevant for daginstitutioner.

-Vi drøftede kort, at man i evalueringen rigtig fint har evalueret, særligt de seks læreplanstemaer, og har beskrevet, hvad man på baggrund af evalueringen er blevet klogere på, og hvor der skal praksisjusteres, så det tydeligt fremgår af evalueringen.

Ved næste evaluering bør I være endnu mere opmærksom på, at det endnu tydeligere fremgår, hvordan I har evalueret det fælles pædagogiske grundlag.

Ved næste evaluering: vær opmærksom på, at det er et krav, at der indgår dokumentation i den 2årige evaluering.

Opfølgning

Her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler eller lignende, der er indgået med institutionen.

- Konsulenten stiller sig naturligvis til rådighed i forbindelse med uddybning af tilsynsrapporten og sparring i forhold til anbefalingerne.

Konklusion: Det ses tydeligt i praksis, at Haraldsgården bærer præg af, at der er et reflekteret og højt fagligt grundlag for den pædagogiske praksis. Denne reflekterede tilgang til den pædagogiske praksis afspejler sig i observationerne, hvilket ses og vurderes at give en positiv effekt for den pædagogiske kvalitet børnene møder.

Nærværende tilsynsrapport skal ses som personalets arbejdsredskab det kommende år. På baggrund af tilsynet anbefales, at ledelsen og personalet har fokus på at vedligeholde kvaliteten, og udvikle den yderligere i forbindelse med nedenstående fokuspunkter:

- En yderlig kvalificering af, hvordan personalet systematisk via legen og de professionelle positioner, kan understøtte alle børns adgang til- og deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne på legepladsen.
 - En yderlig kvalificering af og tilrettelæggelse af Micro overgangene til og fra formiddagsgrupperne, og til og fra måltidssituationerne, og i selve måltidssituationen, så disse situationer i højere grad bliver pædagogiske læringsmiljøer, hvor alle børn får erfaringer medinddrages i og får deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgaver og rutiner.
- En yderlig kvalificering af læringsmiljøet på legepladsen (vuggestuen), og i børnehaven og Minihaven efter frokost.
- Videreudvikling af det fysiske læringsmiljø, særligt med fokus på at tydeliggøre flere tematiserede legezoner og gøre klar til legen.

Institutionens kommentarer

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Formålet med kommentarerne er at give læserne af tilsynsrapporten indblik i, hvordan institutionen vil arbejde med tilsynsrapportens vurderinger og anbefalinger. Konsulenten foretager ikke ændringer i rapporten på baggrund af institutionens kommentarer, medmindre der er tale om faktuelle fejl.

Institutionens kommentarer

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Corona-comeback Institutionen startede inden Corona en proces med fokus på pædagogisk praksis i uderummet og overgange. Da vi under Corona dels ingen fællesmøder har afholdt, dels været helt opdelt på stuer og i uderummet har disse processer været sat på standby. At opdele i små grupper i lynende fart var ikke den store opgave, den venter nu med at genskabe fælles fokus på nødvendige forandringer og tilbagevenden til blandt andet selvhjulpenhed, inddragelse af børn i praktiske gøremål mv.

Legepladspædagogik

- Pædagogisk praksis på legepladser, særligt i middagsstunden
- Pædagogens rolle i uderummet
- Pædagogisk aktivitet i uderummet
- Pædagogisk kvalitet i uderummet
- Børn i udsatte positioner i uderummet Micro overgangene og "mellemrumstiden" Overgange i rutinesituationer
- Fordeling af pædagoger og opgaver
- Pædagogisk kvalitet for børnene - hvad skal vi skynde os med?
- Tryk og læring i gode rutinesituationer, herunder selvhjulpenhed.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets anbefalinger?

- Proces med personale i alle afdelinger omkring ønskede ændring og fokus af praksis (faglig opkvalificering)
- Skriftlige retningslinjer og aftaler omkring ønskede ændring og fokus af praksis
- Tovholder for fokuspunkter i hvert team.
- Videofilm af overgange og gerne i forbindelse med et Marte Meo-projekt i 2022.
- Se også tids- og handleplan for 2022-2023.

Hvordan vil institutionen sikre at en positiv udvikling fastholdes?

- Faglige temaer på personalemøder.
- Fokus på evalueringsprocesser.
- Ledelsesunderstøttelse af faglige udviklingsprocesser på afdelingsniveau, teamniveau, stueniveau og individniveau på MUS.
 - Netværksledelsessparring.
 - Netværksledelsesdage med fokus på tilsynsrapporterne.
 - Deltagelse i lederuddannelsen om pædagogisk kvalitet i dagtilbud.

Der er udarbejdet en konkret tidsplan for arbejdet med tilsynets anbefalinger. da der er max. begrænsning for, antal anslag der kan skrives i boksen er handleplanen tidsplanen journaliseret i institutionsweb.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistreringen, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Hvis der ved et spørgsmål er angivet "Ikke besvaret" i kolonnen med lederens svar, kan det være et udtryk for, at spørgsmålet ikke er relevant for den pågældende institutionstype, eller det kan være et spørgsmål, der er tilføjet til spørgeskemaet, efter institutionens tilsyn er afsluttet. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering

Lederens svar

Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?

Ja

Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)

Ja

Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?

Ja

Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?

Ja

Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?

Ja

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?

Ja

Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?

Ja

Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)

Ja

Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)

Ja

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://haraldsgaarden.dk/organisation/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/
--	---

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://haraldsgaarden.dk/organisation/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/
--	---

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år? (6-9 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre? (10-18-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)	Ja
---	----

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	0
--	---

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år?	Ja
---	----

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
---	-----

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
---	----

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
---	----

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Ja
---	----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?	Ja
--	----

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år?	Ja
--	----
